1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 99.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

WOENSDAG 10 DECEMBER.

De prijs der Advertentien is 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor eiken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Friesland,
Gelezen enz.
Heeft goedgevonden en verstaan:
1o. Te bepalen:
a. dat, gedurende dezen winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, de groote wegen in deze provincie zullen worden afgesloten voor rij- en voertuigen, welke, wat betreft de diligences en wagens met *breede vellingen* aan hunne raderen, (buiten en behalve de reizigers met hunne gewone bagage) met zwaarder vrachten dan van *vijf honderd Nederlandsche ponden* gewigt zijn beladen, en wat aangaat alle rij- en voertuigen, met *smalle* of gewone vellingen, zwaardere vrachten hebbende dan *vier honderd Nederlandsche ponden;* en dat in allen gevalle niet anders dan half spoor zal mogen worden gereden, naar aanwijzing van de op die wegen te vinden spoorleiders, welke evenwel 's nachts zullen zijn weggenomen;
b. enz.
Leeuwarden, den 4 December 1856.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

8 Dec.

Het vredes-congres komt ten tweede male bijeen en nu zal het aan de vertegenwoordigers van den tweeden rang worden opgedragen, om de hangende geschillen te vereffenen.

Komen zij er met bepaalde voorschriften over bepaalde zaken?

De een zegt ja, de andere neen.

De hoofdkwestie schijnt nog altijd te zijn Bolgrad en ook het Slangen-eiland zal ter tafel worden gebragt.

En hoe is de opinie over de hoofdkwestie — Bolgrad?

Volgens sommigen is de meerderheid in dat opzigt voor Rusland — volgens anderen is Sardinie gewonnen door Engeland tegen Rusland, terwijl nog anderen verzekeren, dat de S rdinische gezant een middenweg zal aanwijzen.

Maar wanneer zullen dan de zittingen van het congres worden geopend?

Men zegt op 28 December, indien namelijk de Turksche gezant op dien dag zijne instructien (als of die iets beteekenen!) heeft ontvangen.

En hoe lang zullen de zittingen aanhouden?

't Antwoord hierop is natuurlijk zeer moeijelijk, maar men antwoordt op alles, en zoo verzekert men, dat in 10 à 12 dagen alles zal vereffend kunnen zijn.

Er zijn die meenen, dat men reeds op de eerste zitting als 't ware met de deur in 't huis moet loopen, en zeggen, wat men *denkt* en *eischt*, maar dat zijn geen diplomaten, zij hebben althans geen zitting. Het devies, dat boven een diplomatieke raadzaal staat, was en is nog:

„Zij dronken een glas enz."

Men moet zoo spoedig niet eindigen, want de tractementen zijn goed en Parijs is eene pleizierige stad. Eerst de zaak met groote behendigheid verwikkeld — dan met even groote bekwaamheid ontknoopt . . . zoo is er eer te behalen en 't publiek zegt: heldere koppen!

„Wat er ook gebeure, zegt de Russische *Nord*, Rusland heeft het verklaard, reeds in den aanvang van het thans aanhangig geschil, even als het verklaarde bij de aanneming van de voorstellen, waarop de beraadslagingen op het Parijsche congres waren gebaseerd, dat het slechts de bevestiging van den vrede zoekt. Te lang reeds heeft men het heerschzuchtige bedoelingen en een onleschbaren dorst naar overwinningen toegeschreven. Het verlangt, dat zijne eerlijke bedoelingen door niemand in twijfel worden getrokken. Zijne waardigheid laat niet toe, dat Engeland het de wet voorschrijve; getrouw aan het Parijsche verdrag, heeft het de weder bijeenroeping der conferentien verlangd, aan wier oordeel het zich reeds bij voorraad onderwerpt, overtuigd als het is, dat Europa's vertegenwoordigers noch het regt of de regtvaardigheid, noch het in hen gestelde vertrouwen misbruiken zullen."

Is deze taal van de *Nord*, zoo als men algemeen gelooft, onder Russischen invloed geschreven, dan mag men den uitslag der conferentien zonder onrust te gemoet zien. Het zal te meer een waarborg zijn voor Europa's rust.

Zooals wij hebben gezegd, heeft de Engelsche pers het hoofd gebogen voor de Fransch-Engelsche allianție, en dit wordt door de vijanden van Lord *Palmerston* gretig aangegrepen om dien staatsman te bestoken. Zij wilden niet, dat de kwestie van Bolgrad op een congres werd behandeld.

Dat Lord *Palmerston* tegen zijn zin tot de bijeenkomst van het Congres toestemming heeft gegeven, gelooft echter ieder, die de oorlogzuchtige redevoeringen en ontboezemingen van dien staatsman heeft gehoord of gelezen, maar het schijnt dat de meerderheid van het Engelsche kabinet niet zoo heel veel genoegen in de maaltijds-uittartingen smaakte. Van daar dat het ook de *Globe*, een blad, waarin *alle* Ministers mededeelingen doen, vergund was om wereldkundig te maken, dat de Engelsche gezant op het tweede Congres zal verschijnen. De *Morning Post*, het blad, 't welk meer bijzonder *Palmerstons* denkbeelden en plannen ontwikkelt en mededeelt, heeft nog niet van zich kunnen verkrijgen, om het publiek met het bewuste besluit van het kabinet van St. James bekend te maken.

Zal Lord *Palmerston*, bij de aanstaande zitting van het Parlement kunnen blijven bestaan?

Dit is moeijelijk te beslissen. Zeker is het echter, dat alle bedaarde en weldenkende lieden eens zijn in hun oordeel over het geweldadig regerings-systeem van Lord *Palmerston*, en die allen afkeuren, dat de Engelsche politiek overal heerschend of dreigend optreedt.

Dat mag het onnadenkend volk streelen — zij, die weten dat strenge heeren niet lang regeren, zien daarin op den duur niets anders dan Engeland's vernedering.

De Fransche pers bemoeit zich steeds met de kwestie van Neufchatell. De *Patrie* geeft aan de *Assemblée Nationale* daaromtrent het volgende antwoord:

„Ten opzigte van de raad van de *Assemblée Nationale*, den Koning van Pruissen gegeven, om namelijk het kanton Neufchatell door militairen te doen bezetten, en aan Frankrijk, om indien een Engelsch regiment te Sicilie ontscheepte, een geheel leger te zenden, verzoeken wij dat dagblad om zijn oorlogzuchtigen raad in te trekken. De *Assemblée* verwijt ons op zijn beurt onze „vrees." Zij zegt o. a. het volgende:

„Het voegt ons niet, den Koning van Pruissen raad te geven en wij hebben het ook niet gedaan. Maar wat wij gezegd hebben van de bezetting van het kanton Neufchatell, dat is van een grondgebied, dat de verdragen als Pruisisch aanmerken, door Pruissische troepen, is even min eene oorlogsverklaring, als de tegenwoordigheid van Fransche soldaten te Lyon, Straatsburg of eenige andere Fransche stad. De zending van Pruissische soldaten in het kanton Neufchatell zou niets bewijzen en geene afkeuring, van wie ook, verdienen."

Opdat de vergelijking van de *Assemblée* juist zij, zou Lyon en Straatsburg reeds voor acht jaren van Frankrijk moeten gescheiden zijn geweest en even als Neufchatell hunne volkomene onafhankelijkheid verklaard hebben. Het Fransche gouvernement zou dan ook geen enkel correctief middel om die twee steden tot hun pligt te brengen, moeten gebruikt hebben. Overigens heeft men uit de aanspraak bij de opening der kamers kunnen zien, dat Koning *Frederik Wilhelm* de toestand anders beoordeelde dan de *Assemblée Nationale.*

De Parijsche *Univers* bazuint de goedertierendheid van het Pausselijke Hof overal uit en maakt eene lijst openbaar, bevattende de namen van 42 politieke veroordeelden. Het Romeinsche gouvernement maakt zooveel ophef van de begenadiging dier *ongelukkigen* (volgens de *Univers*), dat het zelfs klassen heeft geschapen, waartoe de schuldigen worden geacht te behooren.

In de opgave der misdaden, die het Ultramontaansche dagblad openbaar maakt, lezen wij o. a. het volgende:

„*Ange Chiassi* van Rome, correspondentie met de sectarissen, veroordeeld tot 15 jaar gevangenisstraf, veranderd in verbanning.

Pierre Ripari van Cremona, correspondentie met de sectarissen, veroordeeld tot 20 jaren.

Mathias Calcina van Rome, diefstal met eene politieke bedoeling, veroordeeld tot 15 jaren.

Charles Cecchi van Rome, diefstal als voren, veroordeeld tot 15 jaren, begenadigd 13 Augustus 1856."

9 Dec.

De Fransche *Moniteur*, het officieele Regerings-blad, deelt mede, dat er weldra nieuwe conferentien zullen worden gehouden. Hij noemt den dag nog niet, waarop zij een aanvang zullen nemen, doch laat blijken, dat de tweede zitting hoogstwaarschijnlijk nog in deze maand zal worden geopend. Hij erkent overigens, dat er tusschen de mogendheden verschil van gevoelen over sommige punten bestaat, doch geeft ook zijne hoop te kennen, dat zich dat geschil, tengevolge van onderlinge zamenspreking, in volkomene overeenstemming zal oplossen.

De dagbladen gaan voort met hun gevoelen over de te houden conferentien aan den dag te brengen.

Dat Sardinie en Frankrijk het eens zijn met Engeland, en dus Rusland verzwakt op het diplomatiek terrein zal verschijnen, vindt wel geloof, doch men verzekert ook dat de Czaar, voor de opoffering van Bolgrad en het Slangen-eiland, op andere wijze vergoeding erlangen zal in grondgebied. Daardoor alleen is Sardinie voor Engeland gewonnen.

Nopens Neufchatell hebben wij nog weinig nieuws. Men zegt, dat er plan bestaat, om de koningsgezinde gevangenen geweldadig, of liever door eene krachtige „handgreep" te bevrijden.

Vooruit gezegd is gewoonlijk *niet gedaan.*

Overigens laten zich in Zwitserland belangrijke stemmen hooren voor de loslating der gevangenen. Op deze wijze, zegt men, kan men groote onaangenaamheden met Pruissen voorkomen, onaangenaamheden, altijd tot schade van de kleintjes.

Zeer verstandig gesproken.

Half Berlijn heeft de *griep.*

Spanje koestert zich weder in den schoot van Rome.

De Minister van Justitie en Gratie heeft in het officieel dagblad van Madrid eene circulaire doen plaatsen, gerigt aan alle Aartsbisschoppen en Bisschoppen in de Spaansche Monarchie, en waarin hij die Geestelijken uitnoodigt, om het feest van Maria's onbevlekte ontvangenis met den grootst mogelijken luister te doen vieren. Het officieel dagblad is thans voor 't grootst gedeelte gewijd aan kerkelijke zaken, en herderlijke stukken en brieven van Prelaten nemen steeds eene groote plaats in.

De Koning oefent thans grooten invloed uit op den gang van zaken en *Narvaez* heeft het drok met te *teekenen* wat Z. M. en de geestelijkheid verkiezen.

O'Donnell wilde men vereeren met een gezantschap naar den Czaar, maar *O'Donnell* is niet gaarne zoo ver van huis.

Er kon eens dit of dat gebeuren, waar hij gaarne bij tegenwoordig zou willen zijn.

Ook wenscht hij in de Wetgevende(?) Vergadering zijn gedrag te verdedigen, als er gelegenheid is tot *praten*, immers men verzekert, dat er slechts twee woorden zullen gehoord worden, nl. *ja* en *neen*, en de Regering zal beoordeelen, of het goed is openbaar te maken, *wie* ja en neen zeiden.

De Minister van Finantien wil eene leening aangaan, tot zulke drukkende voorwaarden, dat men het *schande noemt.* 't Is ook schande, maar wie wil Spanje leenen? Nood breekt wet.

De Keizer van Oostenrijk heeft de verjaardag van zijne komst tot den Troon gekenmerkt door eene amnestie en wel door 70 beschuldigden van hoog verraad, op vrije voeten te stellen en het beslag op te heffen, 't welk op de goederen van politieke vlugtelingen was gelegd. Maarschalk *Radetzky* is gemagtigd om al de verbannenen vrijen terugkeer in Oostenrijksch Italie te vergunnen.

Het opheffen van het beslag heeft de meeste vreugde veroorzaakt.

Verder heeft de Keizer aan de gemeenten van Venetie, Buzano, Malamoclo, en Brescia de 15 millioen geschonken, die zij nog, tengevolge der gebeurtenissen van 1848 en 1849, hadden te betalen.

Maar hoe is de Keizer eigenlijk te Venetie ontvangen?

De een zegt *warm* de andere *koud.*

Eindelijk weet men iets zekers aangaande het oproer te Napels.

Om onze lezers op de hoogte daarvan te brengen, zullen wij voor hen den Franschen *Moniteur* of *Staats-Courant* laten spreken. Aan dit officieel blad wordt uit Palermo 23 November geschreven:

„Zaturdag avond 22 November werd de gewapende geleider van de diligence van Palermo op Messina, tusschen Bellefrato en Mezzaguso door geweerschoten ontvangen. Meenende dat het roovers waren, maakte hij regtsomkeert en deed ook de diligence den terugreis aannemen. De autoriteiten te Bellefrato zonden onmiddelijk een detachement der veldwacht naar de plaats der aanranding, maar ook dit zag zich in een oogwenk door 60 insurgenten, waarvan 20 te paard, omringd, en trok voor die overmagt zoo spoedig mogelijk af. Nu trad de militaire magt op het tooneel en dreef de insurgenten in een bosch, na eerst een vijftien tal gevangenen te hebben gemaakt. Ook werd een oorlogschip gebruikt, om de vlugtenden aan de zuidzijde elken toeleg tot de eene of andere ongeregeldheid te beletten.

„Op dit oogenblik (28 November) is de gemeenschap tusschen Palermo en Messina hersteld. Laatstgenoemde stad, hoewel in zekere spanning verkeerende, bleef toch rustig, maar de politie nam maatregelen van voorzorg."

Te Catania zag men op de muren billetten geplakt met dit opschrift: *leve de Kroonprins! leve de vrijheid! leve de Constitutie van* 1812! De politie nam die geschriften weg en de bevolking zag dit lijdelijk aan.

De stoomboot Misina, te Messina gestationneerd, is op 28 November naar Napels vertrokken, ten einde er 1000 man troepen en artillerie in te nemen, om op bedreigde punten dienst te doen.

De Fransche *Constitutionel* verhaalt, dat 800 man koninklijke troepen uit Palermo, op 28 November, Cafalu, de wijkplaats der insurgenten, omsingelden en innamen, zonder dat zij tegenweer bood.

De *Corriere Mercantile* verzekert, dat er in de Provincie Palermo veel tot opstand prikkelende geschriften en wapenen zijn uitgedeeld, dat er telegraaflijnen zijn verbrijzeld, ambtenaren van hunne post ontzet, een voorloopig Gouvernement is ingesteld, enz. enz., en wel zonder een druppel bloeds-storting.

Een afgevaardigde uit Sicilie had zich aan 't hoofd der beweging gesteld, en zijne residentie voorloopig te Citalafinie, een burg met 10.000 inwoners, gevestigd. Het oproer brak uit op 22, ontwikkelde zich en werd op 25 November te Palermo bekend.

De *Italia e Popolo*, een blad van *Mazzini*, en dat beteekent lezers, dat gij ten aanzien van wat het zegt, zeer kleingeloovig moet zijn, bespreekt de zaak aldus: „de gebeurtenissen, waarvoor men jaren lang heeft gewerkt, zijn begonnen, en dat begin is zoo gunstig mogelijk, want in één oogwenk heeft men meer dan 600 man goed gewapend, en door bekwame aanzienlijke mannen gecommandeerd, bij elkander gebragt. De beweging nam het begin te Mezzogaso, een mijl van Palermo, en werd een geheelen dag vrij spel gelaten. De politie stoorde er zich niet aan. Al de naburige plaatsen, Villafroli, Bowina, Vicari, Cemina, en nog vele anderen, zijn opgestaan. Overal hoort men zegekreten, illuminatien, feesten. Het gedrag onzer broeders was zeer gematigd. Geen roof, geen bloed, geen verkrachting van iemands regt of bezit, maar overal liefde en broederschap. Terwijl wij dit schrijven breidt zich de opstand uit en voorspelt het gelukkigst gevolg, de vereenigingskreet is „*leve Italie!*" De driekleurige vlag roept de insurgenten om zich heen en vertoont geen ander wapen van land of stad. Zij wappert voor alle zonen des lands."

Volgens de *Risorgimento* zouden ook in de Provincie van Salerno talrijke arrestatien hebben plaats gevonden en ook te Napels een aantal personen achter het slot zijn geplaatst, beschuldigd van proclamatien in vrijzinnigen geest onder het volk te hebben verspreid. Zelfs heeft men soldaten in bewaring gebragt, die bezig waren om een adres aan den Koning te schrijven, waarin gesproken werd van vrijheid, gelijkheid en broederschap.

De *Moniteur de l'Armée* geeft naar aanleiding van het boven medegedeelde één kort overzigt van de krijgsmagt, waarover de Koning van Napels in Sicilie, die parel aan den kroon, kan beschikken.

De krijgsmagt aldaar telt 18.000 man, waaronder 2 regimenten Zwitsers en 2 batterijen, door Zwitsers bediend. De andere regimenten zijn zamengesteld uit Italianen, met zorg gekozen, terwijl de Siciliaansche regimenten, een goed corps formerende, te Napels garnizoen houden.

Sicilie is verdeeld in 6 Provincien, waarvan hoofdsteden zijn: Palermo, Messina, Cotano, Syracuse, Caltanisetta en Trapani. Al die steden worden door militairen gecommandeerd en die staan onder den Gouverneur van Palermo.

Ziedaar het een en ander uit het koningrijk der beide Sicilien. Terwijl wij dit schrijven is hoogstwaarschijnlijk de oproerige beweging reeds gestuit en menigeen, die naar 't geweer greep of eene proclamatie schreef onder de leus *vrijheid, gelijkheid* en *broederschap*, achter de tralien, waar hij het genot der vrijheid leert schatten, de gelijkheid met medegevangenen kan waarderen en zien wat broederschap is, onder de bevelen van een cipier. En toch — de zaak was ernstig. Een vonk steekt eene geheele stad in brand, en al is de vlam gebluscht, onder de asch is zoo ligt iets bijven smeulen, dat later de grootste verwoesting aanrigt.

Zeker is het, dat het oproer, zij het nog zoo onbeduidend geweest, de zucht naar vrijheid heeft verlevendigd, en zeker is het, dat de Koning van Napels het juk zal m o e t e n verligten, dat hij thans op de schouders zijner beminde onderdanen legt. Liever, zeggen deze, wat minder bewind en toespraak in geschrift, en wat meer vrij in handel en wandel.

Volgens de jongste telegrafische berigten is de opstand zoo goed als gedempt, door de inneming van Cefalu, eene plaats, waar de opstandelingen zich in grooten getale verschansten, doch zich zonder slag of stoot overgaf.

Uit Constantinopel schrijft men, dat de Sultan aan de Engelschen verlof heeft verleend om te Sinope te overwinteren. Verlof om in de Zwarte Zee te blijven, na den termijn van ontruiming, op het Parijsche vredes-tractaat bepaald, vroeg Lord *Palmerston* niet.

Broeder *Jonathan* was beleefder dan *John Bull.* Een Amerikaansch fregat vroeg zeer beleefd om de Zwarte zee te mogen binnenstevenen. Dit was eene beleefdheids-les voor het kabinet van St. James, maar Lord *Redcliffe* bekreunt zich weinig om zulke ingewikkelde teregtwijzingen.

Het Fransch-Engelsche occupatie-leger zal ook in Griekenland vertoeven tot in de lieve Meimaand.

Die dan leeft — dan zorgt.

Rusland vraagt van den Schach van Perzie verlof, om de Provincie Mabon binnen te trekken.

Waarom, dit telegrafeert men niet.

Uit Amerika schrijft men, dat de nieuwe President niet zal bijdragen tot meerdere *uitbreiding* (!) des slavenhandels, maar overigens eene zeer bemoei-allige politiek ten aanzien van andere Staten denkt te volgen.

Dat vôorspelt Europa weinig goeds.

Broeder *Jonathan* kan wel niet wat hij wil, maar wij hebben in dezen tijd geen gebrek aan liefhebbers, om mede te regeren in eens anders huis.

Dat is de ziekte des tijds.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN GENERAAL.
Tweede Kamer.

Zitting van 4 *Dec.* In deze zitting heeft de minister van Binnenlandsche Zaken al dadelijk het woord opgenomen, ter beantwoording van de door den heer *de Kempenaer* in de vorige bijeenkomst gestelde vragen. Z. E. heeft daarbij doen opmerken, dat de Kamer haar vertrouwen aan een bewindsman kan weigeren, ter zake van onwil, gebrek aan ijver of bekwaamheid, maar dat zij zijne overtuiging behoort te eerbiedigen. Alzoo heeft de minister verklaard, dat voor de regeling van het hooger en middelbaar onderwijs geene minder dringende behoefte bestaat dan voor die van het lager onderwijs; dat de Grondwet deze regeling gelijkelijk vordert, en dat hij, indien men vertrouwen wil stellen in hetgeen hij kan beloven, wel de verzekering wil geven, dat, indien zijne krachten en zijne gezondheid dit veroorlooven, binnen drie maanden wetten op deze onderwerpen zullen worden aangeboden, derwijze, dat die nog in deze zitting zullen kunnen worden behandeld; — dat hij voor het overige het standpunt, op 't welk hij zich bevindt, niet kan verlaten, en bij de onderwerpelijke voordragten niet kan treden in eene beraadslaging, in welke de geheele regeling van het onderwijs zoude betrokken zijn, hoe zeer dit ook hem nog menig onaangenaam oogenblik zal kunnen berokkenen — De heer *van der Veen* bespreekt het lot der onderwijzers op de lagere scholen: hij meende van dit ministerie onverwijlde voorziening in deze aangelegenheid te mogen verwachten. Dit schijnt echter het geval niet te zijn.— De minister van Justitie heeft verklaard, het woord op te nemen, niet zoo zeer om den minister van binnenlandsche zaken te ondersteunen, welke dergelijke ondersteuning niet behoeft, als wel om hem het vervullen zijner taak te verligten, vermits hij zich eenigzins ongesteld bevindt. Hij heeft doen opmerken, dat de regering reeds met eenig vertrouwen de hoofdbeginselen van eene wet op het onderwijs heeft kenbaar gemaakt, als: 1. het eerbiedigen van de gehechtheid der natie aan hare

christelijke wording; 2. de gehechtheid der natie aan de gemengde school, en 3. het begrip, dat de Staat ongehouden is de mate voor te schrijven van het Christendom, 't welk daarbij zal behooren te worden geëerbiedigd. Z. E. heeft verklaard, dat de regering deze hoofdbeginselen in praktijk zal trachten te brengen, maar, vermits dit onderwerp niet aan de orde is, zich thans niet verder te dien aanzien te kunnen uitlaten. Bij het vervolg zijner redevoering heeft de minister beweerd, dat eene dadelijke indiening van een ontwerp op het onderwijs toch de zaak zelve niet zoude hebben gebaat, vermits er geene gelegenheid zoude zijn geweest om het te onderzoeken, en wat het verwijt van verzuim betreft, 't welk thans tegen de tegenwoordige bewindslieden wordt aangevoerd, heeft Z. E. doen opmerken, dat er van 1848 tot 1853 eene dergelijke wet is tot stand gekomen, zonder dat men de ministers van die dagen daarover heeft gemeend te moeten berispen. Daarna spreekt Z. Ex. nog over zich zelf. Hij wil zich zuiveren, niet van den blaam, niet van de politieke inconsekwentie, maar van politieke oneerlijkheid. Spr. bewijst uit verschillende omstandigheden, dat hij veel voor de bijzondere school heeft geijverd, en zulks, naast den heer *Groen;* maar dit belet niet, om thans als minister een ander beginsel voor te staan. Op dat standpunt mag hij zijn denkbeeld van het Christendom op de school niet realiseren Det is geen beginselloosheid of bukken voor de meerderheid, geenszins; het is alleen wijken voor de omstandigheden, die eene verwezenlijking van het Ideaal *onmogelijk* maken; het is de toestanden neman zoo als zij zijn. Maar er zijn grenzen ten deze: Spr.'s geweten zou hem nooit toelaten een onderwijs tot stand helpen brengen, dat zóó zij, dat daardoor aan de natie het christelijk gevoel en de conscientie wierd ontnomen, waarbij het zou verboden zijn den naam te voeren van Hem, voor Wien ieder Christen den diepsten eerbied heeft. Het verschil met hem en zijne antirevolutionnaire vrienden bestaat dus alleen in de verschillende waardering van de roeping van het Christendom met betrekking tot den Staat.

Zitting van 5 *Dec.* De beraadslagingen over Hoofdst. V der staatsbegrooting zijn voortgezet. De Minister van Binn. Zaken heeft o. a. verklaard, dat, indien het werkelijk blijkt, dat het lot der onderwijzers op de lagere scholen voorziening vordert, en de heer *v. d. Veen* deswegen een amendement wil voorstellen, hij dit gaarne zal ondersteunen.

Omtrent het armwezen heeft de heer *ten Cate* inlichting verlangd, en heeft hij gewezen op de ongunstige berigten, ten aanzien van de werking der wet, welke in de verslagen van de Ged. Staten zijn vermeld. Hij heeft verlangd te vernemen, of van de zijde der regering iets zou kunnen worden gedaan om het bereiken van het bij deze wet beoogde doel te bevorderen. Hij heeft ook gewezen op het verschil in de wet en in de kerkelijke reglementen, nopens het domicilie van onderstand en de daaruit voortvloeijende ongelegenheden.

De minister heeft daarop aangemerkt, dat de wet nog te korten tijd in werking is om die te kunnen beoordeelen, maar dat het domicilie van onderstand indedaad bezwaar oplevert; dat men echter de kerkelijke besturen niet kan dwingen, en de moeijelijkheden niet kunnen worden uit den weg geruimd dan door overleg en overreding, 't welk bij velen dan ook niet vruchteloos blijft.

Ten aanzien van het toenemend aantal der krankzinnigen, heeft de minister aangemerkt, dat dit ook als een bewijs kan gelden, dat thans op de behoeftigen, die in dezen toestand verkeeren, meer wordt gelet dan vroeger.

Betreffende den toestand der Maatschappij van Weldadigheid heeft de minister gezegd, dat hij alles wat mogelijk is wil aanwenden, om aan dien stand een einde te maken, en hij steeds van oordeel is geweest, dat de verhouding van den Staat tot deze inrigting ongeregeld is.

Nadat de verdere artt. waren aangenomen, en het cijfer was bepaald op *f* 5,771.134—02, is over het geheel van het hoofdstuk gestemd.

Voor hebben zich verklaard de volgende heeren: van Lijnden, de Blaauw, Baud, Oosting, van Rappard, Mackay, van Heiden, Groen, Hoffman, van Foreest, Wintgens, Sander, Dirks, Hoekwater, van Deinse, Gevers, Vegilin, Westerhof, van Amerongen, Delprat, Reinders, ten Cate, van Franck, Kien, Wijbenga, van der Poel, Schimmelpenninck, Stolte, Nolthenius, Storm van 's Gravesande, van Reede en van Goltstein.

Tegen hebben gestemd de heeren Zijlker, Bots, Jespers, de Berg, Storm, van Nispen, van Wintershoven, Meeussen, Thorbecke, van de Linden, Meylinck, van Eck, Dommer, Heemskerk, Bosscha, van Bosse, Hengst, Anemaet, Godefroi, de Limpens, van Akerlaken, Hoynck, Luyben, van der Veen, Dullert, de Poorter, van Hoëvell, van Zuylen, Hugenholtz, de Kempenaer, Beens en Sloet.

Afwezig waren de heeren Strens, Rochussen, Elout en Slicher.

Morgen zal de Kamer alzoo tot eene nieuwe stemming over het hoofdstuk overgaan.

Bij de beraadslaging over het zesde hoofdstuk der staatsbegrooting (Hervormde Eeredienst) heeft de Minister voor de Herv. Eeredienst, ten aanzien van het regt van collatie aangemerkt, dat de regering wel zal doen, het standpunt, waarop zij staat, niet te verlaten; dat de opheffing van dit regt geldelijke opofferingen zouden vorderen, en dat het wenschelijk is, dat men het nieuwe synodale reglement op de vacaturen afwachtte, in 't welk bepalingen zullen voorkomen, ten einde de aan de uitoefening van het bedoelde regt verknochte moeijelijkheden zooveel mogelijk uit den weg te ruimen.

De heer *Wintgens* had doen opmerken, dat op vele plaatsen de tractementen der predikanten nog op dezelfde hoogte zijn gebleven, waarop zij voor twee honderd jaren waren. De heer *van Bosse* heeft bedenkingen geopperd tegen eene verhooging dezer bezoldigingen. De minister heeft verklaard, dat de toestand, in welken vele leeraren zich bevinden, allerbeklagenswaardigst is; dat het een dure pligt is geworden hun lot eenigzins te verbeteren, en in de eerste plaats met behulp der gemeente zelve; — dat men alzoo voorhands zal moeten letten op die gemeenten, alwaar van goeden wil blijkt, om daartoe mede te werken.

Het *zesde* hoofdstuk is aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren Jespers, Storm, Meeussen, van Eck, Hengst, Reinders, van der Veen, Dullert en van Wintershoven.

Ten aanzien van het *zevende* hoofdstuk, betreffende de kosten der R. C. Eeredienst, heeft de heer *Storm* bedenkingen geopperd tegen de meening, alsof zich één R. C. geloofsgenoot onder de ministers zoude bevinden, alleen om voor de belangen dezer Eeredienst te waken. Hem is voorgekomen, dat, aan deze belijders meerdere invloed op het staatsbestuur moest worden toegekend, zonder de vrijheid des Konings in het benoemen van een minister voor het onderwerpelijke departement te beperken; dat voor het overige de tegenwoordigheid van één R. K. in het Bewind weinig voor het belang van zijne geloofsgenooten te beduiden heeft, en dat daarvan, naar zijn inzien, weder was gebleken, bij de interpellatie van den heer *Meeussen* over de processien.

Z. E. de minister voor de R. K. Eeredienst heeft verklaard, dat de vrijheid des konings in de benoeming van een persoon tot de door hem bekleed wordende betrekking niet wordt belemmerd, maar dat het wenschelijk moet voorkomen, dat dit bestuur in handen zij van een belijder der R. K. godsdienst; — dat het in eene vergadering niet altijd aankomt op het aantal der leden om eenige.. invloed uit te oefenen, maar op de overtuiging, welke men kan doen gelden; dat hij niets zal verzuimen om voor de belangen van zijne geloofsgenooten te waken, en ook, met betrekking tot het onderwijs, pogingen zal aanwenden, om de deswege bestaande bezorgdheid te doen ophouden; dat hij liever zijne betrekking zou nederleggen dan medewerken tot het daarstellen van gemengde scholen, die voor de R. K. kinderen ontoegankelijk zouden zijn. Wat de bedoelde interpellatie betreft, heeft de minister verklaard, alles wat mogelijk is te willen aanwenden om de zaak der processien zonder de werking der politie te regelen, en moeijelijkheden te voorkomen, en ook reeds eene circulaire te hebben gearresteerd, die hij aan zijne ambtgenooten zal mededeelen, en die daarna aan de kerkvoogden zal worden gerigt, ten einde dezen de vereischte inlichtingen omtrent dit punt kenbaar te maken.

Het hoofdstuk is aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren Reinders, van der Veen, Dullert, Jespers, Storm, van Wintershoven, Meeussen, van Eck, Hengst en Westerhoff.

Zitting van 6 *Dec.* In deze zitting heeft de Kamer voor de tweede keer gestemd over de begrooting van het vijfde hoofdstuk, betreffende het departement van Binnenlandsche Zaken. De minister van Justitie heeft te kennen gegeven, dat zijn ambtgenoot voor genoemd departement; bedlegerig zijnde, verhinderd is ter vergadering tegenwoordig te zijn. Geen der leden heeft het woord gevraagd, en bij hoofdelijke stemming hebben weder 32 leden *voor* en 32 zich *tegen* de voordragt verklaard, even als bij de hoofdelijke omvraag van den vorigen dag, zonder dat deze stemming eenig verschil, ten aanzien der personen heeft opgeleverd, en de vier leden, welke op gisteren de vergadering niet hebben bijgewoond, ook ditmaal niet op dezelve tegenwoordig zijn geweest. Vermits de stemmen andermaal hebben gestaakt, is de voordragt, naar luid van art. 101 der grondwet aangemerkt als *niet te zijn aangenomen.* Daarop worden de beraadslagingen over Hoofdst. VIII, *Marine*, hervat. Daarover worden eenige discussien gevoerd, die den stempel van welwillendheid dragen, ten slotte is het Hoofdst. aangenomen met 53 tegen 5 stemmen. Tegen waren de heeren: *Meeusen*, *Storm*, *van Hoëvell*, *Jespers* en *Reinders*.

Zitting van 8 *Dec.* De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden besloten, hoofdstuk IX *A* der staatsbegrooting, betreffende de *nationale schuld* voorloopig uit te stellen tot voor de wet op de middelen. Hoofdstuk IX *B* (*finantiën*) is *aangenomen* met 48 tegen 10 stemmen. Daarna zijn de beraadslagingen geopend over het tiende hoofdstuk, betreffende de kosten van het departement van oorlog.

Met zekerheid is te Enschedé berigt ontvangen, dat de concessionarissen van den spoorweg van Zevenaar, over die stad naar de grenzen, in de rigting van Rheine, thans ook concessie hebben aangevraagd, om dien weg van Zevenaar daar te stellen tot 's Hertogenbosch.

— Binnen weinige dagen zal te Amsterdam zeilvaardig wezen het fregatschip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapt. *de Wit.* De bestemming van dien bodem is naar de Kaap de Goede Hoop en Port Natal. Naar men verneemt, is dit het eerste schip, dat — eenige kleine schepen enkele jaren geleden uitgezonderd — naar die dubbele bestemming zal uitklaren. Wanneer deze reis, zoo als wel te verwachten is, gunstig uitvalt, zal denkelijk eene regtstreeksche vaart van Amsterdam uit op Port Natal daargesteld worden. Ook gaan met deze gelegenheid onderscheidene landverhuizers, die geenzins onbemiddeld zijn, ook landbouwers en anderen, naar Natal en de naburige Hollandsche streken, om hunne vrienden te volgen, die het vorige jaar, en ook eenige maanden geleden, naar die oorden vertrokken. Dewijl de *Prins Frederik der Ned.* regtstreeks naar Port Natal vertrekt, zullen de reiskosten en de bezwaren der reis veel minder zijn dan tot hiertoe het geval was.

's Gravenhage, 7 Dec. Gisteren avond ten 8 ure is er ministerraad gehouden. Men spreekt er van, dat de heer *Simons* er op staat om zijn ontslag te nemen, doch dat anderen hem met aandrang aansporen, om niet te wijken, eene credietwet aan te bieden en zoodoende gelegenheid te zoeken om het wetsontwerp op het onderwijs aan te bieden, waardoor men meent, dat hij het vertrouwen der volksvertegenwoordigers zal kunnen winnen. *Handbl.*

Amerongen, 4 Dec. Als een nieuw bewijs, tot welk eene enorme hoogte de prijzen der landerijen gestegen zijn, moge gelden, dat, in de vorige week alhier in het openbaar verkocht zijn nog geen volle vijf bunders uiterwaarden, voor de som van *f* 14,400 *zonder* de onkosten. Hetgeen dezen prijs nog meer in het oog doet loopen is, dat genoemde waarden in de 2e klasse staan en alzoo nog niet tot de beste kunnen gerekend worden.

Luxemburg, 3 Dec. De *Köln. Zeit.* deelt mede, dat reeds de nieuwe grondwet naar alle deelen des lands is afgezonden. Elk oogenblik verwacht men de nieuwe kieswet, alsmede de afkondiging der bondswet op de drukpers. Wat de nieuwe constitutie zelve betreft, deze komt, op weinig punten na, volkomen overeen met het wets-ontwerp tot herziening der tot dusverre bestaan hebbende grondwet. Men had verwacht, dat bij eene geoctroijeerde constitutie zekere wijzigingen in liberalen zin zouden worden aangebragt, doch het tegendeel gebeurde. Volgens het herzienings-ontwerp zou de Kamer 40 leden tellen; de nieuwe grondwet bepaalt hun aantal op 36. Om kiezer te zijn, moet men, „als de verkiezing regtstreeksch moet wezen," minstens 30 fr. betalen. Volgens het ontwerp moest iedere wetsvoordragt, alvorens in beraadslaging te kunnen komen, door den nieuw te benoemen raad van state worden onderzocht; de nieuwe constitutie maakt deze bepaling ook van toepassing op alle voorstellen tot verbetering, die eventueel gedurende den loop der diskussie worden gedaan. Volgens het herzienings-ontwerp moest de Koning den voorzitter en den onder-voorzitter der Kamer benoemen, uit eene dubbele lijst waarop de Kamer drie namen voor elke betrekking zou hebben geplaatst; in de nieuwe grondwet wordt van die voordragt volstrekt niet gesproken, en zij bepaalt, dat de benoeming aan den Koning staat, zonder meer. De benoeming der secretarissen bleef, volgens het ontwerp, minstens nog aan de Kamer; in de geoctroijeerde grondwet is van de secretarissen geen woord te lezen. Volgens het ontwerp zou de civiele lijst op een minimum van 200,000 fr. gesteld worden; de nieuwe grondwet bepaalt, dat de nieuw benoemde volksvertegenwoordiging de civiele lijst bij eene wet zal vaststellen, welke wet een integrerend deel der konstitutie zelve zal zijn.

De gisteren afgekondigde proclamatie van den koning-groothertog luidt als volgt:

„Wij Willem III, door Gods genade, Koning der Nederlanden, prins van Oranje-Nassau, groothertog van Luxemburg enz. enz. Aan allen die deze zullen zien, Onze groete!

„Luxemburgers! Wij hadden de kamer der afgevaardigden tot eene loyale medewerking opgeroepen, om in de grondwet van 1848 enkele veranderingen te brengen, die haren grond hebben niet in willekeur, maar in verdragen die voor het land van verbindende kracht zijn. Tot ons leedwezen is, in weerwil van de welwillende en persoonlijke bemoeijingen van Onzen veelgeliefden broeder en stadhouder, deze medewerking geweigerd geworden. Men heeft de goede bedoelingen der gematigde mannen verlamd. Onze voordragten werden zelfs niet eens in den behoorlijken vorm, waarop zij aanspraak hebben, ontvangen; willekeurig werd het onderzoek dier wetsontwerpen verhinderd. Onze waardigheid, Onze prerogatieven en 's lands regten zijn op deze wijze op het uiterste gekrenkt geworden. Krachtens Onze landsheerlijke regten, met het besef Onzer pligten jegens Onze bondgenooten en jegens hunne onderdanen, nemen Wij derhalve de van Onze kroon onafscheidbare magt weder in bezit; Wij erkennen de verpligtingen, die door de bestaande verdragen aan het groothertogdom zijn opgelegd; en Wij verzekeren aan Onze onderdanen het genot van ware vrijheden en waarborgen.

„Luxemburgers! De grondwet van 1848, het werk van een tijd van beroeringen en van donkere vooruitzigten, leed aan werkelijke gebreken. Wij zijn zoo gelukkig niet geweest, u door het orgaan uwer vertegenwoordiging te doen deelnemen aan eene handeling, die eene verzoenende hervorming ten doel had; doch Wij zijn overtuigd dat diegenen onder u, die in hun hart opregt verknocht zijn aan hunen vorst en aan hun land, de uitdrukking, van Onzen wil met tevredenheid, en dat allen haar met eerbied en onderwerping vernemen zullen. Brengt daardoor bij Ons gebeurtenissen in vergetelheid, die bij Ons eene droevige herinnering hebben achtergelaten, en tracht door eendracht en vaderlandsliefde te bewerken, dat de vrijheden en waarborgen, die Wij u heden met volkomen vrijen wil bevestigen, heilzame vruchten dragen voor het land. Op deze wijze zult gij u waard toonen de vaderlijke zorg en genegenheid, die Wij steeds voor u hebben gekoesterd, en die Wij ons gelukkig zullen achten voor u allen en voor ieder onder u te kunnen behouden.

„'s Gravenhage, 27 November 1856. WILLEM."

De *Memorial* deelt de beide wetten mede van den Duitschen Bondsdag nopens de drukpers en het vereenigings-regt, die voortaan ook bij ons geldig zijn. De borgtogt voor de dagbladen is 1000 thalers en voor die, welke slechts 2 a 3 malen in de week verschijnen 500 th. Wij zullen nog meerdere wetten ontvangen, dewijl de regering zich heeft voorbehouden, alle noodige bepalingen te maken tot dat de Volksvertegenwoordiging zal bijeenkomen. Zij zal alzoo eigendunkelijk den Staatsraad organiseren, het jaarlijksch budget vaststellen, enz. De Volksvertegenwoordiging zal alsdan niets meer te doen hebben, dan de civiele lijst te verhoogen. Men vraagt elkander af, of men kiezen zal of niet? De bevolking is rustig, en slechts enkelen hebben zich het genoegen gegeven, de proklamatien in den eersten nacht af te scheuren, of met vuil te besmeren. In een onzer steden moet een galg te zien zijn geweest, aan welke vijf stroppen hingen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te Lyon zou voor eenige dagen eene jonge vrouw begraven worden, toen men een dof gekerm in de kist meende te hooren. Eerst sloeg men daarop geen acht, doch toen het gekerm zich herhaalde, drong de moeder er op aan de kist nogmaals te openen, en men vond de jonge vrouw uit eenen lethargischen slaap van verscheidene dagen ontwaakt.

— Te Parijs wil men opmerken, dat elegante dames eene groote verandering in de mode van haar spreken in den zin hebben en het scherp en eenigzins door den neus spreken, waaraan zij sedert eenigen tijd gewoon waren door het sterk uitzetten van hare stem, waardoor het spreken als op een wedstrijd wie het hardste schreeuwen kan gelijken zou, zullen vervangen. Onder *Lodewijk XV* en *Lodewijk XVIII* had iets dergelijks plaats.

— Dezer dagen voelde de heer R. op de beurs te Parijs, te midden van het gedrang, eene hand in zijn zak tasten en ontwaarde daarop, dat hem 1000 francs in goud ontvreemd waren; hij deed terstond een welgekleed heer in hechtenis nemen, die zich nevens hem bevond, doch deze betuigde voor den commissaris van politie ten sterkste zijne onschuld, te meer daar slechts 31 francs 15 centimes bij hem gevonden werd, toen twee andere personen voor den politie-beambte gebragt werden, waarvan de een 1000 francs overlegde, welke men in zijn zak gestoken had, terwijl de ander zich beklaagde, dat men 31 francs 15 centimes uit den zijnen ontvreemd had. Door een en ander werd de schuld van den gearresteerde genoegzaam bewezen, die daarop bekende.

— De heer *Mazon*, Protestantsch predikant te St. Affrique, overleed aldaar den 17den der afgeloopene maand, honderd jaren oud; 75 jaar had hij zijne betrekking vervuld. Zijne gezondheid was nog zoo vast, dat hij naauwelijks eenige maanden geleden, te paard naar Massillon reed, ongeveer drie mijlen van zijne standplaats.

— Op kerkelijk gebied heerscht nog geen vrede, en de *Univers* wordt wederom krachtig aangevallen door den bisschop van Chartres, wiens meening in deze door 31 bisschoppen gedeeld wordt, en die o. a. ook zegt, dat de godsdienst ten hoogste afkeurt de wijze waarop dit blad haar verdedigt en welke niets met de waarheid gemeen heeft.

ENGELAND.

Eene even vreesselijke als geheimzinnige zaak houdt hier de algemeene aandacht bezig. L.l. zaturdag werd een buitenlandsch geneesheer, die vooral onder de hoogere standen eene zeer uitgebreide praktijk had, in hechtenis genomen, beschuldigd van drie zusters vergiftigd en een valsch testament gemaakt te hebben, bij hetwelk zij hem tot haren erfgenaam stellen Toen hij, op grond van dit testament, de uitbetaling van eenige gelden verlangde, viel hij in handen van een regtsgeleerde, die het vertrouwen der zusters genoot en het bedrog terstond ontdekte. Eene der ongelukkige vrouwen leeft nog, ofschoon met geringe hoop op herstelling, en de lijken der beide anderen zullen opgegraven worden.

— De bevalling van Koningin *Victoria* wordt (naar men zegt) in de aanstaande lente te gemoet gezien.

— Eene opmerkelijke tijding is die, voorkomende in de *Czas* (een Warschauwsch dagblad), aangaande de toebereidselen, die door Rusland worden gemaakt, om Perzie te ondersteunen tegen Engeland.

DUITSCHLAND.

Te Posen is onlangs een gruwelijk tweegevecht, tusschen den jeugdigen jurist en referendaris *von Petrikowski* en Dr. *Darre*, gevoerd. De scheidsregters hadden namelijk bepaald, dat de strijd zoo lang voortgezet moest worden tot eene der partijen tot het voortzetten daarvan buiten staat was. Nadat nu acht kogels gewisseld en de beide strijders daardoor in de borst, het hoofd en de armen ligt verwond waren, verklaarden de secondes eindelijk, dat aan de wetten der eer voldaan was, maar *Darre* was hiermede niet te vreden en loste op *von Petrikowski* een negende schot, dat ditmaal doodelijke gevolgen had.

— Dezer dagen heeft het volgende voorval in Boheme groot opzien verwekt. In eene kleine school was een jongen van 14 jaren, die, als hij sliep, predicatien hield. Hij had, naar hij zeide, een gezigt gehad van H. Catharina, die hem tot prediker had gezalfd. Iedereen liep toe en kocht voor geld het voorregt, om den slapenden profeet te hooren. Eindelijk is de policie tusschenbeide gekomen, die den jongen achter slot heeft gezet, daar men ontdekte, dat hij, in vereeniging met zijnen vader en den schoolmeester, door middel van een goed geheugen en eenige weinige woorden Latijn, misbruik maakte van de ligtgeloovigheid zijner landgenooten.

— De *Neue Pr. Ztg.* meldt de terugroeping van den heer *von Sydow*, Pruissisch gezant bij de Zwitsersche bondsvergadering. Deze maatregel was te voorzien, zoodra de bondsraad de aanvraag om vrijlating van de royalistische gevangenen van de hand gewezen had. Te Bern was het gerucht in omloop, dat keizer *Napoleon*, hoewel den eisch der Pruissische regering tot ontslag der gevangenen ondersteunende, laatstgemelde mogendheid evenwel iedere geweldadige demonstratie ontraden had.

SPANJE.

De Pauselijke regering eischt 100,000.000 schadeloostelling voor de verkochte kerkgoederen; deze hebben slechts de helft dier som opgebragt.

— De gebroeders *Hierros* hebben zich dezer dagen zonder veel omslag van de inkomsten van het stadje Sales de los Infantes meester gemaakt.

— Dezer dagen zag men in de straten der hoofdstad eene zonderlinge processie; het personeel nl. van het geestelijk vicariaat, met middeneeuwsch gewaad getooid en voorafgegaan door alguazils, trommelslagers en een der gestelijke notarissen te paard, heeft het publiek de bul der kruistogten voorgelezen, waarbij aan alle Spanjaarden het regt wordt toegekend alle dagen des jaars vleesch te eten, en de door de Roomsche kerk voorgeschreven vasten niet in acht te nemen, mits betalende eene som van twee, vier en zes realen per persoon!

RUSLAND.

De bij de krooning aan de Polen beloofde amnestie, die thans is afgekondigd, komt op het volgende neder: zes en dertig kategorien achterstallige lasten worden kwijtgescholden; de verbannenen kunnen, zoo zij zich vijf jaren goed gedragen, naar eene minder verwijderde streek gebragt worden, en na ook daar 5 jaren geen reden tot klagen te hebben gegeven, naar Polen terugkeeren. Zij die in 1827 en 1831 wegens politieke misdrijven door een krijgsraad veroordeeld zijn, bekomen mede verligting van straf. De edelen erlangen hunne regten van adeldom, doch niet hunne verbeurd verklaarde goederen terug. Ook den wegens andere misdaden veroordeelden wordt een deel hunner straf kwijtgescholden.

ASSEN, 10 December.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 10 Dec. Bij de Tweede Kamer hebben gisteren de stemmen gestaakt over het Hoofdst. Oorlog der staatsbegrooting; heden herstemming daarover.

De Maatschappij van Weldadigheid waggelt; de permanente commissie is afgetreden, aan een gouvernements-commissaris het bestier overlatende.

De Russische en Fransche gezanten hebben bij het Zwitsersch bewind ernstig op de loslating der gevangenen te Neufchatel aangedrongen, zelfs bedreigingen gedaan. Het Zwitsersch bewind heeft echter geweigerd. Engeland moet de handelwijze van het bewind goedkeuren. Pruissen denkt, zegt men, bij verdere weigering om de gevangenen los te laten, aan krachtige maatregelen.

Amsterdam. Dingsdag, 9 Dec. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 62⁷⁄₁₆ percent. Dito 4 pCt. 93½ percent.
Rusland bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 102¾ percent.
Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 73⅜ percent

---

* Den 6 Dec. jl. is bij de Tweede Kamer ingekomen een ontwerp van wet tot onteigening van perceelen, ten behoeve van een kunstweg in de gemeente Smilde. Er is besloten, dezelve te drukken, rond te deelen en te verzenden naar de Afdeelingen.

Het wetsontwerp bevat de volgende overweging: „Overwegende dat de aanleg van een kunstweg langs de zuidzijde van de Wittewijk, gemeente Smilde, tot aan de grensscheiding der provincie Friesland in het algemeen belang noodig is."

Het eenig artikel luidt als volgt:

„Wij verklaren, dat het algemeen nut de onteigening vordert, ten name der gemeente Smilde, van de eigendommen, noodig tot aanleg van een kunstweg, leidende van den grooten weg der eerste klasse, no 1. zijtak no. 2, bij de hoofdvaart in de gemeente Smilde (prov. Drenthe) langs de zuidzijde van de Wittewijk tot aan de grensscheiding van de provincie Friesland, ter verbinding met den weg, leidende van daar over Appelscha, Makkinga en Wolvega, door Scherpenzeel tot den Statendijk in de provincie Friesland."

De Memorie van Toelichting bevat het volgende:

„Voor de gedwongen onteigening pleit het algemeen nut van den voorgenomen weg. Daardoor toch zal de aanzienlijke gemeente Smilde, en dit geheele gedeelte van Drenthe, in dadelijke verbinding komen met de kunstwegen, die in de

aangrenzende gemeenten van Friesland thans worden aangelegd. Tusschen deze en de reeds bestaande of nog aan te leggen wegen in Drenthe, zal de weg, dien het hier geldt, voor eene tot nu toe zeer gebrekkige, eene altijd bruikbare gemeenschap in de plaats stellen, en alzoo twee gewesten verbinden, waartusschen geene andere kunstverbinding bestaat, dan die van den zijtak no. 3, uit den grooten rijksweg van Meppel over Steenwijk, en die vijf uren meer zuidwaarts gelegen is."

— Zelden werkt de dooi zoo hevig als die, welke j.l. Vrijdag is ingevallen; dien dag liep men algemeen en ook op de Drentsche Hoofdvaart nog op schaatsen, en zaturdag had men op de benedenpanden dezer vaart reeds blank water, en Zondag was het ijs genoegzaam geheel en al verdwenen. Maandag hebben de trekschuiten hunne geregelde vaart weder begonnen. Inzonderheid voor den arbeidsman is het gelukkig, dat de vorst weder heeft opgehouden, daar er in deze omstreken nog werk genoeg is, mits men in den grond kan werken.

— De winter is in Rusland zoo spoedig opgekomen, als nog nooit bij menschen heugenis is gebeurd. Den eenen dag had men regen en westewind en den anderen morgen was het ijs twee voet dik, zoodat alle passage en vervoer daarover reeds geschiedde.

— Bij beschikking van den Minister van Financien zijn er vijf divisien van verificatien van het kadaster ingesteld en zijn de provincie Overijssel met Drenthe tot de 4e divisie verklaard, in welke de heer *A. van Oosterhout* te Assen verificateur is.

— Den 6 Dec. is de kiel gelegd voor het eerste zeeschip, hetwelk te Genemuiden, door de aldaar onlangs gevestigde reederij, zal gebouwd worden.

— De *Steenw. Ct.* berigt, dat reeds zoodanig gebrek op Schokland heerscht, dat twee kinderen van gebrek zouden zijn omgekomen.

* **Nieuw-Buinen, 3 Dec.** In de *Prov. Drentsche Courant* van den 30 Nov. jl. werd ten opzigte der trekschuit van Nieuw-Buinen naar Groningen gezegd, dat de schuit andermaal onder water is geraakt en het een geluk genoemd, dat er zich geen passagiers aan boord bevonden. Het geval was, dat de schuit den 24 Nov. jl. op reis naar Groningen door slecht weder, onvoorzigtigheid van den jager en een zware bovenlast op zijde sloeg, waardoor 17 zak rogge, 2 mud boonen, 8 manden met glas en schipper en knecht over boord vielen. Door die ontlasting verkreeg de schuit dadelijk weer het evenwigt en schepte geen of slechts een weinig water. Er waren 8 passagiers aan boord, die er met een weinig schrikken zijn afgekomen. De schipper en knecht hebben met de schuit dadelijk de reis naar Groningen vervolgd en zijn als naar gewoonte op tijd en goed en wel aangekomen. De over boord geslagene goederen zijn door den broeder des schippers gered en geborgen.

* **6 December.** Eergisteren had te Stads-Kanaal het volgende plaats: Het paard en de wagen van *H Kort* te Zandberg met een man er op, vielen van boven van den weg, c.a. 8 voet hoog, in 't diep. Hij zelf was van den wagen afgesprongen. Dit ongeluk is betrekkelijk goed afgeloopen, wijl man, paard en wagen bijna onbeschadigd weer uit het water zijn gekomen.

* **Hoogersmilde, 6 Dec.** Heden nacht tusschen twee en drie uur werd alhier eene koe ontvreemd van den landbouwer *A. R. Bos*. De dief heeft eene deur van de koestal opengemaakt, de koe losgebonden en heeft dezelve door het tolhek geleid. Door 't geloei der andere koeijen ontdekten de bewoners 's morgens al vroeg, dat zij eene koe misten. Bij hunne nasporingen vonden zij, nadat zij van den tolgaarder eenige inlichtingen bekomen hadden, de koe vastgebonden aan de schuur van den schutmeester *H. Pastoor*. De lieden, welke de koe zochten, bonden haar los en gingen er mede naar 't huis van den eigenaar. Naauwelijks waren zij daar gekomen, of zij werden gevolgd door een kolonist, uit het tweede gesticht te Veenhuizen gedeserteerd, die verzocht zich te mogen warmen. Er ontstond vermoeden tegen hem, zoodat men hem, toen hij vertrekken wilde, verzocht nog wat te blijven. Dit geschiedde. Een weinig later is hij gearresteerd, en ofschoon hij de hem ten laste gelegde misdaad niet dadelijk bekende, is hij toch waarschijnlijk weder één dier kolonisten, die liever de gevangenis dan de kolonie tot verblijf hebben.

* **Ruinen, 6 Dec.** Sedert eenigen tijd heerscht hier, even als verleden jaar, weder ziekte onder de varkens en sterven er vele aan. 't Zijn voornamelijk de loopvarkens, die er door aangetast worden. Zoodra een varken deze ziekte krijgt, kan het niet of ten minste bezwaarlijk meer gaan en is meesttijds na weinige uren dood. Hier zijn landbouwers die voor *f* 80-// en meer aan waarde verloren hebben. In hoeverre de ziekte besmettelijk is, kan niet met juistheid worden medegedeeld.

* **Gramsbergen, 6 Dec.** Voor eenige dagen werd door eenige der notabelste ingezetenen dezer gemeente het plan beraamd, om onzen geachten leeraar Ds. *J. J. Ehl Weurdinge* een blijk van liefde en achting te geven, door aan Z Eerw. eene vette koe te vereeren. Dat plan vond dadelijk zooveel bijval bij nagenoeg alle leden dezer gemeente, dat er reeds uitvoering aan is kunnen gegeven worden. Eergisteren is dan ook eene goede vette koe gekocht en Z Eerw. ten geschenke aangeboden.

* **Donkerbroek, 2 Dec.** Meermalen lazen wij in deze courant berigten van onverwachte en treurige sterfgevallen. Wij deelen daarom ook de volgende voorvallen mede, binnen den tijd van acht dagen gebeurd: een bejaard man is gevonden dood aan den weg zittende; hij was een gewezen landbouwer, nu bij familie in de kost, en was voor zijn pleizier uitgegaan. Hij had den ouderdom van tusschen de zeventig en tachtig jaren bereikt.— Een paar dagen later werd een ander man alhier, van denzelfden ouderdom, des avonds ongesteld en des anderen daags was hij almede reeds een lijk! — Een paar lieden alhier hadden een kind van tusschen de twee en drie jaren oud, hetwelk een tijd lang in kwijnenden toestand verkeerde; op een' morgen kwamen de ouders van hun' slaapplaats op en vonden, helaas! hun kindje dood. *Hoe onzeker is het leven!*

* **Veendam, 8 Dec.** In den nacht van zaturdag op zondag j.l. werd de schuitevaarder *R. de Wit* alhier plotseling wakker op het hooren breken in zijnen schuur. Hij stond ijlings op, begaf zich naar de schuur en zag, dat twee gespierde kerels bezig waren, met zijne goederen te ontvreemden. Een nam spoedig de vlugt, doch met den anderen werd hij handgemeen en zoude zeker het onderspit gedolven hebben, zoo niet zijne vrouw zijn buurman, den heer *T. E. Mulder* had gewekt. Hierop kwam deszelfs zoon toespringen, en het gelukte daarop met vereende krachten, den dief vast te houden en aan de politie over te leveren. De dief, een Muntendammer, is naar Winschoten getransporteerd. — Op de wis- en zeevaartkundige school te Veendam nemen thans ruim 70 leerlingen in de zeevaartkunde les. De vorige week zijn twee tot eerste stuurman bevorderd.

* **Oldeberkoop, 5 Dec.** Als eene bijzonderheid kunnen wij melden, dat de vrouw van *A. K. Groenewoud* alhier gisteren is bevallen van drie welgeschapen kinderen, zijnde twee meisjes en een jongetje, welk laatste spoedig na de geboorte is overleden. De moeder en de beide dochtertjes bevinden zich aanvankelijk vrij wel.

Peize, 5 Dec. De onderhandelingen over den geprojecteerden straatweg van af de Smilde, over Norg, Roden en Peize naar Groningen, worden met gunstig gevolg voortgezet. Te Peize is daarvoor, buiten het kosteloos afstaan van grond, de aanzienlijke som van *f* 21.000 ingeschreven, zoodat men gegronde hoop voedt, dat dit werk eerlang zal worden ten uitvoer gelegd. Dit is inderdaad ook hoogstwenschelijk in de eerste plaats voor de provincie Drenthe, als zijnde nog meerendeels van kanalen en kunstwegen verstoken, maar ook voor Groningen is die onderneming van veelzijdig belang, daar men het als buiten allen twijfel kan stellen, dat de communicatie daardoor ten sterkste zal worden bevorderd en tengevolge daarvan voor de welvaart en materiële belangen nieuwe bronnen tot duurzaam nut en voordeel zullen geopend worden. *Pr. Gr. Ct.*

* In de vorige week overkwamen zekeren W. E. alhier twee erge ongevallen, die hij zich grootendeels zelven te wijten heeft; ten eersten waagde hij zich te veel als baanveger op de ijsbaan tusschen hier en Groningen, zoodat hij door het ijs zakte en slechts met hulp van anderen gered is; ten anderen is hij in handen van den veldwachter alhier gevallen, die hem op diefstal van turf, waarvan hij zeer verdacht werd gehouden, op de daad heeft betrapt.

* **Horger, 7 Dec.** De storm, welke in den jongstverloopen nacht woedde, heeft alhier nog al eenige schade aan enkele gebouwen aangerigt, hetwelk zekerlijk erger zoude geweest zijn, indien de daken droog geweest waren. — Doordien de vorst geweken is, begint men weder algemeen met de knollen op te plukken; het groen heeft van de vorst weinig geleden.

* **Diever, 8 Dec.** De longziekte breidt zich alhier meer en meer uit. Thans is deze ziekte wederom op nieuw ontstaan op den veestal van *H. van Zomeren*, bij 3 runderen, waarvan 2 in het laatst van de maand Oct. waren ingeënt. Nog 4 runderen zijn onder behandeling.

* **Coevorden, 7 Dec.** Den 2den dezer onderging Coevorden een groot verlies, in het afsterven van den heer *B. Dommers*, lid van den Raad en Wethouder dezer gemeente, welke, na een tal van jaren tot nut zijner medeburgers werkzaam te zijn geweest, in drie en vijftig-jarigen ouderdom het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld. IJverig voorstander van vooruitgang, was hij steeds zijnen medeleden in den Raad tot steun in het goede, ja tot voorganger; — zelf werkzaam, was hij er steeds op uit, der arbeidende klasse alhier werk te verschaffen; — en onvermoeid waren zijne pogingen, om de stad zijner inwoning, eindelijk in het bezit van het reeds zoolang gewenschte afwaterings- en scheepvaartkanaal te stellen.

Algemeen is dan ook de hulde, welke hier aan 's mans nagedachtenis wordt gebragt, en betreurt men de vroegtijdige dood van een man, die nog zoo nuttig voor deze gemeente had kunnen werkzaam zijn.

Mogten zij, die geroepen zullen worden om de plaats van den overledene te vervullen, tevens navolgers zijner werkzaamheid ten algemeenen nutte worden; als hij, door vooruitgang het heil hunner medeburgers trachten te vergrooten, dan voorzeker zal de nagedachtenis van een der meest geachte ingezetenen van Coevorden op de beste wijze geëerd worden.

* **Meppel, 8 Dec.** Naar men verneemt, is thans andermaal door de gemeente het Hollandsche Veld eene beroeping uitgebragt, en wel nu op Ds. *Venema*, predikant te Scharl en Warrels, in Friesland.

* **8 December.** Het verheugt ons te kunnen vermelden, dat zaturdag jl. aan al de kinderen der armenschool eenig Sint-Nicolaas door heeren diakenen is uitgedeeld geworden, waardoor der arme jeugd een regt genoegelijke en blijde dag is verschaft; — ook hebben heeren regenten van het diaconie-armenhuis al de gealimenteerden in genoemd gesticht, zoowel ouden als jongen, bij deze gelegenheid op Sint-Nikolaas onthaald. Bestuurders en bestuurderessen van dit gesticht waren hierbij tegenwoordig en aan de dames was het aangenaam deze geschenken zelve te mogen uitreiken. Die dag zal zeker door allen dankbaar en met genoegen herdacht en op een volgend jaar dit feest weder met blijde verwachting te gemoet gezien worden.

RAADSVERGADERINGEN.

Coevorden, 4 Dec. Door den Voorzitter wordt kennis gegeven van 't overlijden van het algemeen geacht raadslid, den wethouder *B. Dommers*, en wordt voorgesteld, om een waarnemend wethouder te benoemen tot tijd en wijle de raad door eene nieuwe keuze weer voltallig zal zijn; hiertoe wordt verkozen de heer *L. Rikkers*. — Is vastgesteld het maximum van den te verleenen onderstand over 1857. — Is besloten: *a.* tot onderhandsche verhuring van eenige gemeente-eigendommen, als: de woning van den cipier voor *f* 25-//, 't huis op 't Klooster voor de Rijks-ambtenaren voor *f* 67-// en 10¼ koeweiden in de Mars, aan den boekhouder dezer algemeene weide; *b.* tot publieke verhuring voor den tijd van 3 jaren van een woonhuis aan de Bentheimer poort. — In commissie zijn benoemd tot het nazien der gemeente-rekening van 1855 de heeren *Hm. Scholten* en *R. van Holthoorn*. — Is ingekomen eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de heffing van staangeld voor kramen op de jaarmarkten, informatie.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

4 Dec. W. P., A. de G., beide wonende te Gieterveen, en J. H. te Annerveensche-Kanaal, ter zake van het laten loopen van vee op eens anderens in den oogst staanden grond, veroordeeld ieder in eene boete van f 3-//. — F. W., J. P., J. B. en G. P. G., allen te Roswinkel, ter zake van het zich bevinden in eene tapperij in de gemeente Emmen na het verstrijken van den tijd voor het sluiten bepaald, veroordeeld ieder in eene boete van f 3-// en bij wanbetaling tot gevangenisstraf van twee dagen.

5 Dec. W. W. S. te Littelbert, gemeente Leek, ter zake van het aan zich zelven overlaten op de publieke passage van een wagen met twee paarden bespannen, veroordeeld in eene boete van f 3-//; H. T. te Zandvoort, gemeente Gieten, ter zake van het brengen ter markt te Assen van aardappelen, waaronder zich vele bevonden die bedorven waren, veroordeeld in eene boete van f 3-// en bij wanbetaling tot eene gevangenisstraf van een dag; — J. S. en J. B. te Assen, ter zake van het jagen met een windhond, zonder van de vereischte jagtacte te zijn voorzien, veroordeeld ieder in eene boete van f 10-//, met verbeurdverklaring van den gebezigden windhond, met veroordeeling, bij wanbetaling, tot gevangenisstraf van zeven dagen; — M. S. te Nijeveen, gedagvaard geweest ter zake: dat hij koeijen heeft laten weiden op den met gras begroeiden berm van den provincialen kunstweg tusschen Assen en Rolde, als niet bewezen, vrijgesproken.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van X. over de *Maatschappij van Weldadigheid* in een volgend no.

ADVERTENTIEN.

Heden morgen overleed onverwacht, na een langdurig lijden, mijne beminde Echtgenoote ADRIANA VAN ROIJEN, in den ouderdom van ruim acht en vijftig jaren, en na eene gelukkige echtvereeniging van 21 jaren. Diep bedroefd staar ik haar met mijne kinderen en hare eenige zuster na. Hoe zwaar ons dit verlies valt te dragen, zal ieder kunnen beseffen, die de dierbare overledene gekend heeft.

Leek den 28 Nov. 1856.

A. S. LEURINGH.

GEWONE VERGADERING, met DAMES,
van 't Departement Assen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op WOENSDAG den 10 Decbr. 1856, des avonds te zeven uren.

Spreker, de heer Dr. J. VAN DER SCHEER Az.
Bijdrage door den heer Mr. B. OOSTING.

Namens 't Bestuur:
A. Th. HOSTEIJN, Secretaris.

Wordt zoo spoedig mogelijk verlangd.
EEN KLEERMAKERSKNECHT,
bij H. BUITKAMP, Mr. kleermaker te Paterswolde.

De MARKTGENOOTEN van *OOSTERHESSELEN*, worden OPGEROEPEN tot het bijwonen eener **Markevergadering**, op ZATURDAG den 20sten December 1856, des voormiddags te tien uur, ten huize van JAN RIGTERINK te Oosterhesselen.

Namens de Volmagten,
H. OLDENBANDRINGH.

De ondergeteekenden, **Tabaks-Fabrikanten** te Hoogeveen, maken door dezen aan hunne geëerde Begunstigers bekend, dat zij van af heden de **prijzen der Tabak** met 2½ cent **per 5 oncen** hebben **verhoogd.**

Hoogeveen, 3 Dec. 1856.

J. KOSTER Pz
K. J. KOOIMAN.
J. PET.
JHS. WESSELS BOER.

Bij WILLINGE GRATAMA te Assen is van de pers gekomen:

DRENTSCHE
SCHRIJF-ALMANAK
voor het jaar 1857.

In linnen *f* //—60. In leder *f* //—75.

Deze Almanak is bijzonder geriefelijk voor allen, die aanteekeningen moeten houden; bovendien bevat dezelve eene naauwkeurige vermelding der jaarmarkten, middelen van vervoer etc.

In de volgende week zal mede het licht zien:

DE LANDBOUW-ALMANAK
voor de Provincie Drenthe, voor het jaar 1857,
uitgegeven van wege het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe.
Prijs *f* //—30.

Bij dezen Almanak zijn dit jaar eenige bladen wit papier ingebonden, om daarop aanteekeningen te maken, terwijl daarbij tevens een potlood wordt verstrekt.

Met succes wordt gedebiteerd en is alom verkrijgbaar:

J. S. MAGNIN,
LOSSE BLADEN UIT DRENTHE'S GESCHIEDENIS.

Prijs bij inteekening *f* 1—25.
Buiten inteekening - 1—50.

Eerlang, op nader te bepalen dag, zal ten verzoeke van den heer W. L. A. COLLARD publiek TE KOOP worden gepresenteerd: de zoogenaamde **HOLT ESCH** en het **GROOTE STUK**, gelegen te Assen, aan den Beilerweg, in perceelen.

Assen den 8 Decemb. 1856.

H. H. VAN LIER.

Voorloopig berigt.

Ten verzoeke van G. K. HOFSTEENGE te Zulte, onder Roden, zal eerlang op nader te bepalen tijd en plaats publiek ten verkoop worden aangeboden:

Eene **BOERENBEHUIZINGE**, staande te Zulte, gemeente Roden, waarin vroeger eene **blaauwverwerij** werd uitgeoefend en alsnog daarvoor zeer geschikt is; bevattende **drie kamers**, met bijgelegen **HOFGROND** en **BOUWLAND** en eenige perceelen **HOOILAND**, in sommige waarvan **veenstoffen** voorhanden zijn geschikt om te baggeren.

Notaris H. H. VAN LIER.

HOUTVERKOOPING

te Hooger-Smilde, op de plaatsen *WOLVENBERG* en *BATINGE*, van ruim **100 stammen EIKENBOOMEN**, benevens **KLOMPHOUT** en **WEEKHOUT**, geschikt voor SCHEEPSBOUWERS, HUISTIMMERLIEDEN en KLOMPENMAKERS

Dewelke zal worden gehouden bij het HOUT op VRIJDAG den 12 December 1856, des voordemiddags te 10 uur te beginnen,

Notaris: H. H. VAN LIER.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen zal, ten verzoeke van JOHANNES BAKKER te Hoogeveen, op ZATURDAG den 13 December 1856, des avonds om zeven uren, ten huize van T. OGTEROP, Kastelein te Hoogeveen, bij inzate PUBLIEK VEILEN:

Eene hecht en wel doortimmerde **BEHUIZING**, bevattende onderscheidene VERTREKKEN en GEMAKKEN, met daarachter gelegen TUIN, staande op eene der beste standen midden in de kom der plaats, en daardoor zeer geschikt tot het uitoefenen van allerhande neringen en bedrijven.

Op MAANDAG den 15 December 1856 en volgende dag, telkens des voormiddags te tien uur te beginnen, ten sterfhuize van MARIA ENNES, in leven koopvrouw te Zuidlaren;

PUBLIEKE VERKOOP

Van eenen netten, welgeconserveerden ***INBOEDEL***, bestaande in **Kabinet, kisten, kasten, tafels, stoelen, klok, bedden en toebehooren, koper, tin en aardewerk** en eene groote partij ***BOEKEN.***

Voorts allerlei ***MANUFACTUREN, DUFFEL, LAKEN, BAAI,*** alles wat in eenen ***completen MANUFACTUUR-WINKEL*** wordt gevonden.

Verder zal op gemelden MAANDAG, des avonds te 6 uur, ten Huize van S. S. BAKKER te Zuidlaren, worden VERKOCHT:

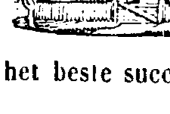

Eene welingerigte en vooral tot WINKEL geschikte ***BEHUIZINGE,*** staande aan den Brink te Zuidlaren, en waarin sedert 1816 door genoemde MARIA ENNES met het beste succes het bovenbedoelde bedrijf is uitgeoefend.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

De Notaris Mr. C. E. KNIPHORST te Zuidlaren zal op Zaturdag den 13 December 1856, des voormiddags te 10 uur te Nietap, ten huize van EGBERT WERING,

De Verteller enz.

Onlangs is te New-York een Portugeesch handelaar, met name Basilio da Cuncha Reis, gevangen genomen, beschuldigd van deelgenomen te hebben aan slavenhandel. De aanklagt, tengevolge waarvan deze arrestatie geschiedde, was ingeleverd door Andrew Wilson, een matroos van het aan Reis toebehoorende schip Altive. Wilsons verklaring, welke wij aan den New-York Times ontleenen, luidt als volgt: Ik kwam in de maand Julij 1855, na eene driejarige walvischvaart te Boston aan. Het geld, waarmede ik werd afbetaald, was, gelijk zulks bij matrozen veelal plaats heeft, spoedig verspild en ik zag mij genoodzaakt, weder naar zee te gaan. Ik verhuurde mij als matroos aan boord van den schooner Marij E. Smith. De kapitein zeide mij, dat het schip naar Montevideo in Zuid-Amerika was bestemd. Wij bevonden ons nog niet lang in zee toen ik ontdekte, dat mij eene valsche bestemmingplaats van het vaartuig was opgegeven, en dat het, in stede van naar Zuid-Amerika te stevenen een slaventogt naar de kust van Afrika ondernam. Hetzelfde bedrog was, naar ik vernam, jegens bijna de geheele manschap gepleegd; ook de tweede stuurman behoorde tot de bedrogenen. De kapitein poogde dit gedrag te bemantelen, zeggende, dat hij gedwongen was, deze handelwijs te volgen, dewijl het hem anders schier onmogelijk zoude zijn geweest, het vereischte aantal zeelieden te bekomen. De beste voldoening, welke hij ons allen beloofde, was eene ruime gage. Deze laatste verzekering deed de meeste werking, want het bedrag der beloofde soldij scheen fabelachtig; de vastgestelde belooning voor gewone matrozen was 600 dollars voort de vaart naar de Afrikaansche kust en van daar naar Cuba, van waar ieder gratis naar zijne woonplaats zoude worden gebragt; daarenboven zoude ieder het regt hebben, om twee negers voor zich zelven mede te nemen, ten einde hen op Cuba te verkoopen. Ofschoon ik slechts een eenvoudig matroos was, bezat ik toch te veel edelaardig gevoel, om mij aan de dienst van den slavenhandel te wijden. In mijnen tegenwoordigen toestand konde ik echter niets anders doen dan mij tevreden te stellen. De tweede stuurman voedde, naar ik mij overtuigde, dezelfde gezindheid als ik. Voor dat wij de Afrikaansche kust bereikten, werd een gedeelte van het schip tot een slavendek ingerigt en alles voor de ontvangst der negers gereed gemaakt. Met de meeste zorgvuldigheid vermeed men het ontmoeten van schepen. Onderscheiden soorten van vlaggen van verschillende landen bevonden zich aan boord, om altijd de meestgepaste te kunnen ophijschen. Ook waren wij van kannonnen en amunitie voorzien, ten einde in staat te wezen, in geval van eenen aanval of andere gebeurtenissen, ons te kunnen verdedigen. De Mary E. Smith landde bij kaap Padron aan de Afrikaansche kust en nam oogenblikkelijk eene lading slaven aan boord. Voor dat deze lieden nog geheel waren ingenomen, verliet ik met den tweeden stuurman het schip. Wij begaven ons naar eene slaven-factorij, of Barracun, zoo als men ze gewoonlijk noemt, op acht Engelsche mijlen zuidwaarts van kaap Padron. Hier gaven wij voor, dat de oorzaak van onze ontvlugting was gelegen in de wreede behandeling van den kapitein des vaartuigs, van welks boord wij gedeserteerd waren. De Mary E. Smith ging weldra in zee, en het was voor ons beiden een geluk, dat wij ons door geldzucht niet hadden laten verleiden, want de schooner werd, naar ik later vernam, door een Braziliaansch oorlogschip op de hoogte van Brazilie aangehouden en kapitein en manschap in de gevangenis geworpen, waar zij zich nog bevinden. De Barracun, in welke de tweede stuurman en ik waren opgenomen, stond onder het gezag van zekeren Hr. Farré, die daar was geplaatst als agent van een groot Portugeesch koopmanshuis. Kort na mijne aankomst overleed de tweede stuurman. Ik bleef daar derhalve een maand en vond gedurende dezen tijd ruime gelegenheid, om den geheelen negerhandel te leeren kennen. Deze barracun was, even als alle dergelijke bewaarplaatsen van negers, aan de kust van Afrika, op een uit zee zoo min mogelijk zigtbaar punt, gelegen; dit punt was daarom zoodanig gekozen, ten einde de ontdekking voor de langs het stand kruisende oorlogschepen des te beter te verhinderen. De barracun was eene ten rawste opgeslagen loods en omvatte twee

PUBLIEK VERKOOPEN

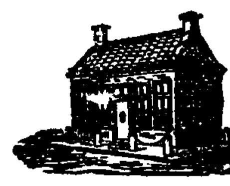

Eene **winstgevende STEEN- en PAN-FABRIEK** met daarbij behoorende **GEBOUWEN** en **LANDERIJEN**, alles staande en gelegen te Ter Heijl, gemeente Roden, nabij de Leek, groot ruim 22 BUNDERS.

IN PERCEELEN EN IN MASSA TE VEILEN.

INMIDDELS UIT DE HAND TE KOOP.

Nadere inlichting te bekomen bij den Heer BURGEMEESTER van Peize en ten kantore van den Notaris bovengenoemd.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal, ten huize van JAN HATZMAN te Hoogersmilde, op ZATURDAG den 13 December aanstaande, bij INZATE, en op ZATURDAG den 20 daaraanvolgende bij PALMSLAG, de beide dagen des voormiddags ten 10 uur, ten verzoeke van de H.H. A. SPIER en W. STUUR te Smilde, in het openbaar VERKOOPEN:

Ruim vijftien bunders **BOUWLAND**, **WEILAND en HEIDEVELD**, met een **HUISJE** daarop staande, aan elkander gelegen aan de zuid-oostzijde der **Drentsche hoofdvaart te** Hoogersmilde, gemeente de Smilde, en in het Leggelerveld, gemeente Dwingelo.

Ten overstaan van den Deurwaarder J. SCHUTSTAL te Odoorn, zullen op aanstaanden DINGSDAG den 16 December, des morgens te 10 uren, te Valthe, gemeente Odoorn, aldaar publiek worden VERKOCHT: **400 op stam staande EIKEN BOOMEN**, zeer geschikt voor den SCHEEPSBOUW en alle andere TIMMERWERKEN, en op drie kwartier uurs afstand van het Oranje-Kanaal, ten verzoeke van en toebehoorende aan den heer H. M. BOELKEN te Borger en CONSORTEN.

Odoorn, 7 December 1856.

J. SCHUTSTAL.

Ten overstaan van den Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen, zal WILLEM HILBRANDS te Emmen, ten huize van G. HOVENKAMP aldaar, op DINGSDAG den 16 December 1856, des voormiddags te 10 uur, publiek TE KOOP presenteren:

1o. Twee **HUIZEN** met daarbij behoorende **ERVEN** en **TUINEN**, staande en gelegen te Emmen.
2o. Eenige perceelen **BOUW- en HOOILAND**, gelegen te Emmen.
3o. Een derde **waar WAARDEEL** in de ongescheidene Markte van Emmen en Westenesch; en
4o. Eenige perceelen **ERFSCHEIDENVEEN** in diezelfde Markte gelegen, ter grootte van ongeveer 26 Bunders.

Emmen den 8 December 1856.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

Met het **WETSTEEN SCHUURPOEDER** van het Verkoophuis kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het vuil van het metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren Lepels, Metalen Trekpotten etc. worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw. Geen Poetssteen is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheden en andere Wapens daarmede te poetsen.

STOLLP'S LIKDOORN BALSEM

neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van den Graaf en de Gravin VAN SONTHEIM in Stutgart, van den Oberfinanzrath HARTMAN, den heer ADOLF HAUSMANN, Finanzrath HäRLIN, alle te Ludwigsburg, spreken er met veel lof van.

Het fleschje kost 60 Cents.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Gordijk, S. G. ZWART.
Meppel, A. JEULEN.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE JR.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Dépôts in de andere steden.

Door GEBROEDERS **van der HOEK**, Boekhandelaars te Leiden, is uitgegeven, en, op bestelling, alom verkrijgbaar gesteld:

ONDERWIJSBOEKJE

OVER DE

GESCHIEDENIS EN LEER DER ROOMSCH-KATHOLIEKE EN PROTESTANTSCHE KERKGENOOTSCHAPPEN.

Prijs 15 Cents.

Mede behooren tot hun Fonds de onderstaande Boekjes, voor Catechetisch onderwijs, van welke *binnen korten tijd* nieuwe drukken het licht zagen.

(opgesteld door de gezamenlijke Predikanten der Nederd. Herv. Gemeente van Leyden.)

1o. Christelijk Onderwijsboekje ten gebruike bij Catechisatiën voor Min- en Meergevorderde Leerlingen, 1ste stukje behelzende de Bijb. en Kerkel. Geschiedenis, . . . , f 0.15.
2o. Dito dito 2de stukje behelzende de Christelijk Geloofs- en Zedeleer.. . - 0.15.
3o. Bijbelsch Vraagboekje voor Eerstbeginnenden, zijnde uittreksel uit bovengen. st. 1ste stukje . . . . . . -0.05[5]
4o. Vraagboekje over de Christel. Geloofs- en Zedeleer, zijnde uittreksel uit bovenst. 2de stukje . . . . - 0.07[5]

Nog komt heden van de pers:

5o. Het verkorte Leidsche Vraagboekje vooral ten gebruike op Winter-Cathechisatien. Prijs 15 c.
5o. **Bijbelsch Handboekje over de voorn. Waarheden en pligten der Christel. Godsd., ten gebruike bij het Godsd. Onderwijs.** Tweede druk f 0.20
6o. **Beantwoording der onbeantwoorde Vragen, voorkomende in het Vraagboekje tot onderwijzing in de Christelijke leer van wijlen L. EGELING** - 0.40

Door *GEBROEDERS BELINFANTE*, te 's Gravenhage,
IS VERZONDEN HET **1ste VEL** VAN HET

STUIVERS MAGAZIJN.

TIJDSCHRIFT VOOR IEDEREEN.

HET TIJDSCHRIFT *VOOR IEDEREEN* MOET IN DE EERSTE PLAATS GOEDKOOP ZIJN: DAAROM ONTVANGT MEN VOOR *f 1.30* EEN BOEKDEEL, DAT ZOOVEEL INHOUDT ALS 100 VELLEN DRUKS IN GEWOON 8vo.

OMTRENT DEN INHOUD LEEST MEN IN HET PROSPECTUS.

Het moet een Tijdschrift worden, bij duizenden verspreid, dat zich aanbeveelt door eene groote verscheidenheid van inhoud. Men zal er Novellen, Reizen, Ontdekkingen, Uitvindingen, Populair wetenschappelijke onderwerpen, welke op praktisch terrein te huis behooren, ja, tot Huisselijke zaken toe, in vinden, zóo ingekleed, dat zoowel de meer beschaafde, als de min ontwikkelde lezer daarin wat van zijne gading vindt.

Een tijdschrift voor iedereen, in den volsten zin des woords.

Inhoud van het eerste vel: *Een staatkundig huwelijksplan. — Twee levens. — Douglas Jerrold. — Statistiek. — Gratis advyzen, gedachten, enz. — Allerlei. — Recepten, Raadgevingen, enz.*

Het ***STUIVERS MAGAZIJN*** wordt uitgegeven in royaal 8vo. De zestien compres gedrukte pagina's zullen zoo veel als ***vier*** gewone vellen druks beslaan.

Jaarlijks worden **52** vel uitgegeven, welke **twee flinke boekdeelen** vormen.

Men kan die boekdeelen in losse vellen, **à 5 cts. per vel,** of in 12 maandelijksche afleveringen, met gekleurden omslag en inhoudsgave, **à 25 cts. per aflevering,** bekomen.

DES HANDELS-WAARBORG.

MAATSCHAPPIJ TOT ONDERLINGE VERZEKERING TEGEN

FAILLIETEN,

bij middel van vaste Premiën.

Deze **MAATSCHAPPIJ**, hare werkzaamheden aanvangende onder het toezigt van eenen Raad van Administratie, zamengesteld uit Notabele KOOPLIEDEN dezer Stad, heeft ten doel:

1o. Aan de door haar verzekerde Handelaren **DE VERLIEZEN TE VERGOEDEN**, hun, door de schorsing van betaling hunner Debiteuren, veroorzaakt.
2o. Hen, op hunne aanvraag, in te lichten, omtrent de solvabiliteit der Personen of Huizen, met welke zij Handelsbetrekkingen onderhouden, of willen aanknoopen.
3o. Hun geld en tijd te sparen, welke zij dikwerf verspillen in de vervolging hunner Debiteuren.
4o. Op de zekerste, spoedigste en voordeeligste wijze de invordering te bewerkstelligen der aan de Verzekerden verschuldigde sommen en beloofde Dividenten.
5o. Het Crediet der Verzekerden te verhoogen, door de zekerheid dat deze door Faillieten niet benadeeld kunnen worden.
6o. En eindelijk den Handel meer en meer te bevestigen, door het getal der Faillieten te verminderen, dewijl het eene Failliet het andere niet meer zal veroorzaken.

De Premien worden bepaald volgens Vaste Tarieven en geen Verzekerde is voor meerder dan voor zijne te betalene Premie aansprakelijk: terwijl aan de Verzekerden, welke gedurende één jaar geene Schadevergoeding aanvragen, een **VIERDE GEDEELTE HUNNER PREMIE WORDEN GERESTITUEERD.**

Eene overeenkomst gesloten zijnde met de Brusselsche Maatschappij: ***La Garantie du Commerce*** en met de Parijsche ***Le Ducroire***, is de Directie alhier van heden af in staat de naauwkeurigste Informatiën te geven omtrent alle HANDELAREN in geheel Frankrijk, Belgie, en belast zich tevens, voor die Maatschappijen, met het **sluiten van Verzekeringen van Handelaren tegen Faillieten,** die zij kunnen lijden in die Landen.

Nadere informatiën bij den heer **J. KLOEKERS** te Assen.

AMSTERDAM, **Buitenkant U 185.**

Namens de Directie der Maatschappij:
F. GOMPERTZ, Directeur.

BURGERLIJKE STAND.

Smilde, 23 Nov.—7 Dec. Geh.: G. Mast met H. G. Berents. — Bev. G. Hijkman geb. Stavast, van z.; J. van Veenen geb. Meijers, van z.; M. Boerhof geb. Haveman, van d.; J. Boer geb. Kiers, van d.; R. de Jongh geb. Cohen, van z., genaamd Abraham. — Overl.: W. Hendriks, echtgenoot van J. van der Velde, 78 j.; A. Wijnland, weduwe van H. Zwiers, 82 j.

Hoogeveen, 30 Nov.—7 Dec. Geh.: A. Slot met E. van Scheele. — Bev.: J. Pol geb. Lunenborg, van d.; M. de Groote geb. van der Weide, van z.; J. van Slooten geb. Oostindien, van d.; H. Stoter geb. Koster, van z.; A. A. Prins geb. Okken, van z.; K. Kreeft geb. Leman, van z. — Overl.: H. E. Knol, echtgenoot van J. J. Zoer, 59 j. en 5 m.; F. van Aalderen, laatstelijk echtgenoot van H. Fernhout, 44½ j.; H. Kikkert, 4½ j. vrl.; L. Veneman weduwe van H. Bijl, 42 j.; A. ten Wolde, echtgenoot van A. R. van Goor, ruim 63 j.; A. Kannegieter, weduwe van W. H. Boer, ruim 79 j.; J. Prins, bijna 2 d. ml.; een levenloos kind van het vrouwelijk gesl. van A. W. Vriend en R. Otten.

Coevorden, 13 Nov.—4 Dec. Ondertr.: W. J. M. Lechenius en A. P. J. M. T. Enschedé, ingeschreven te Keulen; A. H. Heijen en H. van den Bos, ingeschreven te Groningen.— Bev.: S. Meijerink geb. Weering, van z.; H. Ensing geb. Hesselink, van d.; M. G. Plas geb. Hagedoorn, van d.; M. A. Meijerink geb. Bicker, van z. — Overl.: Lodewijk Groothuis, 81 j.; Harm Hazelaar, 9 j.; Maria Speelman, 76 j.; Berend Dommers, 53 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 9 December.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	/00.00	
„ N. Oml.	68 „	„ 8.80	
dito.	70 „	„ 9.80	
„ „ Old.	66 „	„ 7.30	
„ „ „	70 „	„ 9.30	
Rogge, N. Inl.	60 „	„ 4.65	
„ „ „	62 „	„ 5.35	
„ „ „	66 „	„ 6.75	
Haver. N. dikke	40 „	„ 3.20	
„ „	42 „	„ 3.40	
„ Voer	36 „	„ 2.65	
„ „	40 „	„ 3.05	
„ Zwarte	36 „	„ 2.65	
„ „	38 „	„ 2.85	
Garst, N. wint.	54 „	„ 4.90	
„ „ „	56 „	„ 5.40	
„ „ zomer	56 „	„ 5.05	
„ „ knob.	60 „	„ 5.80	

Boekweit, zand 60	N.pd. /	5.85
„ „ 62	„ „	6.35
„ zwarte 60	„ „	5.65
„ veen 62	„ „	6.05
Paardeboonen.. /	5.00 à	6.25
Groene Erwten. „	00.00 à	00.00
Graauwe „ „	00.00 à	00.00
Koolzaad . . . /	12.00 à	15.25
Gort, grove . „	9.25 à	10.00
Gort, parel , „	13.50 à	14.50
Olie, raap p. vat „	50.00 à	00.00
Raapkoeken.	à	—.—
Lijnkoeken	—.— à	—.—
Boter 1ste soort	. . . . /	42.00
Boter 2de „	/ 40.00 a	00.00

Tarwe tot iets lager prijzen traag afgaande. Rogge vooral de Nieuwe merkelijk lager afgegeven. Boekweit in een doen. W. Garst slap en tot 20 Cents lager moeijelijk te verkoopen, Zomer en Knobbe als voren. Dikken en Witte Voerhaver in een doen, Zwarte soorten iets flaauwer. Boonen slap. Gort merkelijk lager. Koolzaad flaauw en weinig in omgegaan.

OLDEMARKT, 6 Dec. Boter ¼ v. / 47.00 a 00.00.

HEERENVEEN, 6 Dec. Rogge / 7.20 Boter p. ¼ v. / 47.50.

NOORDWOLDE, 4 Dec. Rogge f 6.25 a f 7.30. — Boekweit f 6.25. — Boter per N. ℔ / 0.85 a / 0.90.

STEENWIJK, 8 Dec. Rogge / 6.10 a / 7,40. — Boekweit f 7,00 a / 7,70. — Boter per ⅛ ton / 22.50 a / 00,00.

OOSTERWOLDE, 8 Dec. Rogge f 7.10 tot f 6.00; aanvoer 00 mud. Zandboekweit f 7.60 tot f 6.80; aanvoer 00 mud. Veenboekweit f 6.00 tot f 0.00; aanvoer 00 mud.

AMSTERDAM, 8 Dec. BOTER. Zwolsche f 48 a 50. — HOOI. Kamper-Eilands f 20 a 22. — TARWE bij kleinigheden tot vorige prijzen, 132 ℔ witb. Poolsche f 490, 129 ℔ bonte dito f 455; 123, 126 ℔ dito f 405, 410; 127 ℔ dito f 450; 130 ℔ nieuwe dito f 465, 485; 123 ℔ oude Rijn f 375; 129 ℔ puike oude roode Zweedsche f 500; 156/2 ℔ nieuwe Bovenl. f 380; 154/2 ℔ dito f 12¼ per mud; 116 ℔ Friesche f 290 aan de Zaan; 132, 134 ℔ Kubanka f 394, 400; 129 ℔ Ibraila f 360. — ROGGE met goeden handel prijshoudend; 120 ℔ Amerik. f 260; 121 ℔ Donau f 240; 119 ℔ Archangel f 240; 120 ℔ dito f 241 aan de Zaan; 116, 117, 118 ℔ Petersburger f 219. 222, 225; 121 ℔ nieuwe Inlandsche f 250. — GARST in een doen; 99, 100 ℔ Friesche Winter f 186, 188; 96, 97 ℔ dito f 177, 178. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD. Friesch £ 64; Berdianski Ravison £ 50, Deensch £ 75; op 9 v. Olie dadelijk £ 85½. — LIJNZAAD in een doen; 110 ℔ Riga f 320.—RAAPOLIE dadelijk merkelijk lager, op termijn flaauw; op 6w. f 55¼; Vlieg. 54, 52½; 1o. Mei f 47¾, ½. — LIJNOLIE slap; op 6w. f 41¼; Vlieg. 40; 1o. Maart f 37½; April f 37¾, ½; Mei f 37¾; Najaar f 37¾, ½. — HENNEPOLIE op 6w. f 50¼; Vlieg. 49. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 95 a 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 14½.

SCHIEDAM. 6 Dec. MOUTWIJN f 24 met belangrijken handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29 a 29½ per vat contant.

231ste **STAATS-LOTERIJ.** TWEEDE KLASSE.

1ste Lijst. No. 18635 f 20000. No. 10140 f 2000. No. 2564 f 1000. Nos. 2330 en 12414 ieder f 400. Nos. 8350, 8840 en 16516 ieder f 200. Nos. 101, 14977 en 15406 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 8 December 1856.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	63 11/16
„ „	3	„	74¾
„ „	4	„	93¾
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	
O.I. Leening	4	„	93¼
Aand. Holl. Spoorw.		„	
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Obl. Hope	5	„	102⅞
Dito 1828/29	5	„	101⅝
Dito 1831/33	5	„	
Cert. 1840	4	„	83¾
Cert. Stieglitz	4	„	82¾
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	76¼
Spanje. Oblig.	1¼	„	23⅜
Obligatiën	3	„	41⅜
Binnenl.	3	„	36⅞
Amortisable			
Bewijz. Coup			5 15/16
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	74
„ „ N.	5	„	83 3/16
„ „	2½	„	38 5/16
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	51⅜
Portug., Oblig.	3	„	44½
„	4		
Amerika Bank-Act.			

---

afdeelingen, de eene voor de mannelijke, de andere voor de vrouwelijke slaven en kinderen; iedereen afdeeling had ruim 400 vt. lengte en 30 voet breedte met eene daar tusschen gelegen ruimte van 75 voet. Het geheel bevond zich op eene eenigzins verhevene plek, op dat de overstrooming, waaraan het land nabij de kust is blootgesteld, geene schade zoude kunnen veroorzaken. De wanden, mitsgaders het dak waren met stroo bedekt. In de beide ruimten moeten zich, naar men mij verhaalde, op zekere tijdstippen wel twee duizend negers hebben bevonden. Het getal hangt af van het gelukkig toeval in het het verkrijgen van een voorraad van deze koopwaar, alsook van het meer of minder drukke bezoek der slavenschepen op de kust. Voor de aanschaffing van deze negers is een bijzonder handelsstelsel georganiseerd. Tot dit einde worden opzettelijke lieden gedresseerd, die niets anders hebben te doen dan in het land overal rond te reizen en negers te stelen. Zij brengen hen naar de barracunen en ontvangen daarvoor knoopen, calico, koperen armbanden, oude geweren of rum. De voor een sterken bruikbaren neger bewilligde prijs bedraagt ongeveer acht dollars, voor vrouwen en kinderen drie tot vier dollars, betaalbaar in goederen. Kinderen beneden zes jaren worden niet verhandeld. De begeerigheid dezer lieden daar schitterende sieraden en rum is zoo groot, dat de ouders hunne eigene kinderen en mannen hunne vrouwen aan de slaven-factoryen verkoopen. De negers worden gedurende hun verblijf in de barracun bij troepjes van acht tot twaalf aaneengeketend. Ieder neger ontvangt een ijzeren band om den hals en aan dezen ring worden ketenen gehecht. De negers moeten arbeiden, doch blijven gedurende dit werk, dat trouwens niet veel beteekent, met de boeijen zaamgeklonken. Het naastbij deze plaats gelegene water was drie Engelsche mijlen verwijderd en het vorderde geene geringe moeite, om het drinkwater aan te voeren. Boonen, rijst en madock maakten het hoofdvoedsel der negers uit. Dit laatste is een wortel, die in deze streken groeit en uit welken eene soort van soep wordt bereid, die intusschen alleen een neger kan gebruiken. Na een verblijf van een of twee dagen in de barracun worden de negers gebrandmerkt. Iedere barracun heeft haar afzonderlijk brandmerk en kiest eene bijzondere plaats op het lijf voor de plaatsing daarvan. De meest gebruikelijke plek is op de regterzijde der borst. Somwijlen wordt het brandmerk op een der armen, op den rug, of op een der schenkels gezet en het hiertoe gebezigde instrument is altijd hetzelfde, namelijk een gloeijend ijzer met den brandstempel er in, even als een postzegel. Gedurende mijn verblijf stelde ik pogingen in het werk, om naar St. Paul de Loanda te komen, ten einde den Amerikaanschen consul te spreken; maar de agent vergunde mij niet, de barracun te verlaten. Alhoewel hij mij in het eerst vriendschappelijk had opgenomen, veranderde hij toch later van gedrag ten mijnen opzigte. Hij was een zeer donkerkleurige sluwe Spanjaard; het was onmogelijk zijn vertrouwen geheel te winnen en er viel ook niet aan te denken, om hem iets toe te vertrouwen. Ik bemerkte, dat hij mij oogenschijnlijk met argwaan behandelde en beijverde mij dus alleenlijk, om zijnen onwil af te wenden, want ik wist, dat hij met mij, wanneer ik hem er aanleiding toe gaf, even weinig complimenten zoude maken als met eenen neger. Hij was altijd sterk gewapend en gedurende mijn verblijf bij hem, velde hij een neger, wegens het niet nakomen zijner bevelen, met een pistool ter neder. Na verloop van derdehalve maand kwam een slavenschip naar Kaap Padron, zond op ongeveer acht mijlen boven de factorij booten naar den wal, en de kapitein met eenige zijner manschappen kwamen in de barracun, om eene lading negers te koopen. Dit slavenschip was de Altivie van New-York. Een getal van 400 negers werd gekocht tot den prijs van 60 dollars voor de sterkste manspersonen; voor vrouwen en kinderen betaalde men 30 a 40 dollars. De heer Farré kwam met den kapitein overeen, dat hij mij zoude medenemen. Ofschoon er mij veel aan was gelegen, dat ik dit oord verliet, mengde ik mij niet in de onderhandeling, omdat ik mij steeds had gevleid met de hoop, op een Engelschen kruiser te zullen komen. Zoo als de zaken echter nu stonden, mogt ik geen wederstand bieden, maar begaf mij aan boord en trad als matroos in dienst. De Altivie was een schooner van 160 tonnen, goed gebouwd en een snelle zeiler. De negers werden met spoed aan boord gebragt en het meerendeel in het ruim opeengepakt. Voor de vrouwen en kinderen was eene aangenamer plaats op het dek ingerigt. Hier konden zij ten minste de frissche lucht genieten, zoodat de toestand iets dragelijker was; vreeslijk daarentegen was die der ongelukkigen beneden in het schip, die zonder zich te kunnen verroeren in lagen boven elkander waren gestapeld; hunne voeding was tamelijk goed, maar water werd hun zeer spaarzaam toegediend. Het schip zette koers naar Cuba en landde bij het onbewoond eilandje Santa-Maria. Gedurende den overtogt, die 40 dagen duurde, waren honderd negers gestorven; hier verkocht men de menschenlading aan planters van Cuba, die zich met een schip naar het eiland hadden begeven. Eenige der stevigste zwarten bragten ieder 800 dollars op. Terstond na den verkoop, die acht dagen duurde, werd de Altivie in brand gestoken en vernield. Inmiddels was de kapitein naar Trinidad vertrokken om eene gelegenheid voor de overvaart naar de Vereenigde Staten voor zich en zijne equipage te vinden; naardien echter de kosten voor de reispassen 6000 dollars beliepen; besloot hij zonder die te vertrekken, waardoor hij natuurlijk een belangrijk sommetje bespaarde. De kapitein van het Brikschip Heath nam ons aan boord en alzoo kwamen wij den 24sten Mei van dit jaar in de haven van New-York aan.

Raadsels en Charades.

XL. Mijn geheel bestaat uit 3 deelen, die te zamen den naam van een volk uitdrukken. Mijn 1e is eene oude lengtemaat; mijn 2e eene lengte en mijn 3e eene boomsoort.

XIL. Drie lettergrepen bevat mijn geheel. De eerste 2 lettergrepen dienen tot dekking, terwijl men mijn laatste zoo wel zoekt als schuwt. De »Groote Heer" van Turkije zelfs is met mijn geheel niet onbekend.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.